

**UCHWAŁA NR XXXVI/183/22
RADY GMINY GRABOWO**

z dnia 31 marca 2022 r.

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów
Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022 - 2025**

Na podstawie art. 4¹ ust. 1, 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2021 r. poz. 1119, 2469 z 2022 r. poz. 24 i 218) uchwala się, co następuje:

§ 1. Uchwala się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022 -2025 zgodnie z załącznikiem do uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 kwietnia 2022 r.

Przewodniczący Rady Gminy

Janusz Wiśniewski

**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
ALKOHOLOWYCH
ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII NA LATA 2022 - 2025**

I. WSTĘP

Program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii na lata 2022 – 2025 jest wynikiem obowiązków nałożonych na jednostki samorządu terytorialnego ustawą z dnia 17 grudnia 2021 roku o zmianie ustawy o zdrowiu publicznym oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 2469). Program zakłada realizację działań, które są zgodne z kierunkami zawartymi w ustawie z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 r. poz. 1119, 2469 z 2022 r. poz. 24 i 218) Ustawa nakłada na Jednostki Samorządu Terytorialnego prowadzenie działalności profilaktyki, przeciwdziałania uzależnieniom oraz integracji społecznej osób uzależnionych czyniąc je zadaniem własnym gminy, a wspomniana wcześniej nowelizacja określa obowiązek uchwalenia programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii. Znaczenie przeciwdziałania uzależnieniom podkreśla fakt, że profilaktyka uzależnień (w tym uzależnienia od alkoholu, narkotyków oraz uzależnień behawioralnych) jest jednym z celów operacyjnych Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021 -2025.

Przeciwdziałanie alkoholizmowi i narkomanii jest jednym z podstawowych i najbardziej aktualnym zadaniem samorządów gminnych w dziedzinie profilaktyki i ochrony zdrowia. Gmina z racji dysponowania wiedzą o problemach swoich mieszkańców oraz o dostępnych zasobach, może przedsięwziąć środki zaradcze oraz naprawcze skierowane do społeczności. Działania te ujęte są w „Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii”. Zadania i cele określone w programie inicjowane są i realizowane przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii (GKRPAiPN), oraz inne instytucje zajmujące się tą dziedziną. Działania skierowane na przeciwdziałanie alkoholizmowi, narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym są integralną częścią wszystkich działań profilaktycznych na terenie gminy. Ustawa. o wychowaniu w

trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. jest podstawą prawną działań związanych z rozwiązywaniem problemów alkoholowych. Realizacja zadań Gminy jest prowadzona w postaci Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022 -2025

Ogólne założenia przedstawiają się następująco:

- zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych od alkoholu,
- zwiększenie dostępności świadczeń w zakresie leczenia, · wspieranie rozwoju nowoczesnych programów profilaktycznych,
- wspieranie programów realizowanych przez instytucje i podmioty pozarządowe zajmujące się rozwiązywaniem problemów alkoholowych,
- wdrażanie metod wczesnej diagnozy i krótkiej interwencji wobec nadużywających alkoholu.
- prowadzenie działalności profilaktycznej, informacyjnej i edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałaniu narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży.

W działaniach profilaktycznych należy zwrócić szczególną uwagę na młodzież używającą alkoholu i innych substancji psychoaktywnych. Programy terapii dla młodzieży nie mogą opierać się na tych samych założeniach, co programy terapii dla osób dorosłych, tym bardziej, że większość pijących alkohol czy biorących narkotyki młodych ludzi nie jest uzależniona. Młodzież wymaga innego podejścia, uwzględnienia w profilaktyce faktu używania różnych substancji psychoaktywnych, specyfiki wieku rozwojowego, konstruktywnego zagospodarowania wolnego czasu, uczestniczenia w grupach rówieśniczych. Rozwiązywanie problemów społecznych zarówno wśród dorosłych, jak i młodzieży oraz podejmowanie działań zapobiegających ich występowaniu, jest jednym z najważniejszych zadań każdej Gminy. Uznając życie obywateli za niezbędny warunek moralnego i materialnego dobra społeczności gminnej, Organy Gminy są obowiązane podejmować działania zmierzające do ograniczenia spożywania napojów alkoholowych oraz zmiany struktury ich spożycia, inicjowania i wspierania przedsięwzięć mających na celu zmianę obyczajów w zakresie sposobu spożywania tych napojów, działania na rzecz trzeźwości w miejscu pracy, przeciwdziałania powstawaniu i usuwania następstw nadużywania alkoholu oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu. Głównym celem przedstawionego programu jest ograniczenie picia alkoholu przez osoby niepełnoletnie. Szczególnie istotna wydaje się również problematyka używania innych substancji psychoaktywnych.

Realizacja przedstawionego Gminnego Programu będzie finansowana z wpływów uzyskanych za wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Gmina realizując zadania własne może udzielać dotacji celowej organizacjom pozarządowym lub też zawierać umowy mające charakter zakupu usług od podmiotów prawnych lub osób fizycznych w celu realizacji zadań wynikających z programu. Dotacja odbywać się będzie na zasadach określonych w ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2020 r. poz.1057, z 2021 r. poz. 1038, 1243, 1535). W zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi nadrzędnym celem w społeczności gminnej jest zmniejszenie liczby osób uzależnionych i nadużywających alkoholu. Poprzez podejmowane działania należy uświadomić mieszkańcom Gminy, skutki jakie niesie ze sobą uzależnienie. Celem priorytetowym będzie podniesienie progu inicjacji alkoholowej oraz dążenie do zmniejszenia ilości osób nadużywających alkohol poprzez mobilizowanie do podejmowania leczenia we wczesnej fazie choroby alkoholowej.

II. DIAGNOZA SYTUACJI W GMINIE

W Grabowie od wielu lat realizuje się działania w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii. Prowadzone są one m.in. przez GKRPAiPN, Ośrodek Pomocy Społecznej w Grabowie, szkoły podstawowe , Policję oraz uprawnione organizacje pozarządowe. GKRPAiPN przeprowadza rozmowy interwencyjno – motywacyjne z osobami nadużywającymi alkohol. Motywuje do zachowania abstynencji lub do podjęcia dobrowolnego leczenia. Na podstawie badań psychologiczno –psychiatrycznych przeprowadzonych przez biegłych sądowych, z których to może wynikać, iż uczestnik postępowania jest osobą uzależnioną, komisja kieruje wnioski do Sądu Rejonowego w Łomży w sprawie przymusowego leczenia odwykowego. W przypadku używania narkotyków skalę problemu na poziomie lokalnym można ocenić tylko na podstawie danych ogólnokrajowych. W powiecie kolneńskim oraz w gminie brak jest specjalistycznej placówki zajmującej się tym zagadnieniem, co utrudnia ocenę skali tego zjawiska. Na terenie gminy funkcjonuje 3 szkoły podstawowe co świadczy o dużej ilości młodych ludzi, którzy mogą być zagrożeni substancjami psychoaktywnymi. Dlatego też działania profilaktyczne powinny być ukierunkowane szczególnie na dzieci i młodzież. Brak jest danych pozwalających zdiagnozować skalę i specyfikę zjawiska uzależnień behawioralnych. Są to zaburzenia o charakterze nałogowym, niezwiązane z przyjmowaniem substancji psychoaktywnych, które wiążą się z odczuwaniem przymusu i brakiem kontroli nad wykonywaniem określonej czynności oraz kontynuowaniem jej, mimo negatywnych konsekwencji dla jednostki oraz jej otoczenia. Do tego typu zaburzeń

zachowania zalicza się przede wszystkim uzależnienie od hazardu, od komputera i internetu, pracy, seksu, pornografii i zakupów.

III. ZADANIA PROBLEMOWE I SPOSÓB ICH REALIZACJI.

ZADANIE 1

Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla uzależnionych od alkoholu i narkomanii i osób zagrożonych uzależnieniem.

Sposób realizacji:

- 1) współdziałanie w finansowaniu działań terapeutycznych prowadzonych w placówce odwykowej,
- 2) informowanie osób uzależnionych o istniejących placówkach ambulatoryjnych i ośrodkach terapeutycznych;
- 3) pomoc osobom uzależnionym w szybkim podjęciu leczenia (kierowanie, edukacja, wspieranie psychiczne, porady prawne, praca socjalna);
- 4) wnioskowanie o zobowiązanie do przymusowego leczenia odwykowego na podstawie zgromadzonej dokumentacji.

Podmioty realizujące:

1. Ośrodek Pomocy Społecznej
2. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii.

ZADANIE 2

Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe i narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

Sposób realizacji:

- 1) podejmowanie działań interwencyjnych mobilizujących osoby uzależnione od alkoholu do podejmowania dobrowolnego leczenia;
- 2) współpraca z Sądem Rejonowym w Łomży i biegłymi w zakresie przeprowadzania badań psychologiczno – psychiatrycznych stanowiących podstawę do kierowania na leczenie odwykowe;
- 3) dofinansowanie działalności placówek wsparcia dziennego;
- 4) stała współpraca z Policją, OPS, szkołami podstawowymi, przedstawicielami służby zdrowia w zakresie działań związanych z przemocą w rodzinie oraz nadużywaniu alkoholu;
- 5) praca w zespole interdyscyplinarnym;

- 6) wznowienie działalności punktu konsultacyjnego w Grabowie i opłacanie pracy psychoterapeuty według zawartej umowy.

Podmioty odpowiedzialne za realizację:

1. Ośrodek Pomocy Społecznej
2. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii
3. Policja
4. Szkoły podstawowe

ZADANIE 3

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomani oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych

Sposób działania:

- 1) prowadzenie na terenie szkół podstawowych programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży angażujących jednocześnie nauczycieli;
- 2) wspieranie działań profilaktycznych polegających na organizowaniu lokalnych imprez profilaktycznych o charakterze rozrywkowym, sportowym itp. dla dzieci młodzieży oraz mieszkańców gminy;
- 3) współfinansowanie wypoczynku zimowego, letniego, obozów wypoczynkowo – terapeutycznych, socjoterapeutycznych dla dzieci z rodzin dotkniętych problemem alkoholowym oraz innych form „wspólnej zabawy” celem propagowania zdrowego stylu życia bez nałogów wśród dzieci i młodzieży;
- 4) wspieranie działań w zakresie organizacji zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży z wykorzystaniem elementów programów profilaktycznych;
- 5) udział członków GKRPA i PN w szkoleniach, seminariach i konferencjach;
- 6) dofinansowanie szkoleń członków GKRPA i PN z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych;

- 7) dofinansowanie szkoleń dla wybranych nauczycieli lub pedagogów szkół podstawowych z terenu Gminy oraz gimnazjum w Grabowie z zakresu rozpoznawania wśród dzieci i młodzieży stanu po spożyciu środków odurzających;
- 8) promowanie życia bez używek, festyny, konkursy, turnieje, imprezy sportowe.
- 9) dofinansowanie szkoleń dotyczących zdobywania odpowiednich kwalifikacji do działań związanych z funkcjonowaniem zespołu interdyscyplinarnego;
- 10) organizowanie i finansowanie programów profilaktycznych dla dorosłych mieszkańców Gminy;
- 11) nawiązywanie współpracy z policją w celu zwiększenia liczby kontroli kierowców pod względem trzeźwości;
- 12) finansowanie szkoleń dla sprzedawców alkoholu.

Podmioty odpowiedzialne za realizację:

1. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii;
2. Ośrodek Pomocy Społecznej;
3. Dyrektor Gminnego Ośrodka Kultury
4. Dyrektorzy Szkół na terenie Gminy
5. Policja
6. Służba zdrowia.
7. Dyrektor Biblioteki
8. Parafia Rzymskokatolicka w Grabowie

ZADANIE 4

Wspomaganie działalności instytucji stowarzyszeń, organizacji pozarządowych osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkomanii.

Sposób realizacji:

- 1) wspieranie finansowe i organizacyjne podmiotów i organizacji zajmujących się problematyką profilaktyki alkoholowej i narkomanii;
- 2) wspomaganie grup samopomocowych, organizacji społecznych, sportowych, kościelnych i szkolnych propagujących w swoich programach profilaktykę alkoholową i narkomanii.

Podmioty odpowiedzialne za realizację:

1. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii.
2. Organizacje pozarządowe zajmujące się profilaktyką alkoholową.

ZADANIE 5

Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art.13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

Sposób realizacji:

- 1) Lustracja obiektów handlowych pod kątem realizacji zapisów ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z późn. zm.
- 2) Kontrola obiektów handlu detalicznego i zakładów gastronomicznych w zakresie sprzedaży i podawania napojów alkoholowych osobom nietrzeźwym, lub niepełnoletnim jak również na kredyt lub pod zastaw;
- 3) Występowanie w charakterze oskarżyciela publicznego w sprawach sądowych związanych z nadużywaniem napojów alkoholowych jak również z nieprzestrzeganiem ustawy w wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Podmiot odpowiedzialny za realizację.

1. Gminna Komisja rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii.

IV. ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

1. Członkom GKRPAiPN, zwanej dalej „Komisją”, przysługuje wynagrodzenie w wysokości 200,00 zł za:

- 1) udział w jednym posiedzeniu Komisji,
- 2) przeprowadzenie w jednym dniu kontroli 3 punktów sprzedaży napojów alkoholowych w zakresie określonym w Programie,
- 3) przeprowadzenie dowodu oględzin.

2. Wynagrodzenie, o którym mowa w punkcie 1 przysługuje, jeżeli członek Komisji uczestniczył w całym posiedzeniu, to znaczy od jego otwarcia, aż do czasu zamknięcia przez Przewodniczącego Komisji.

3. Podstawę do wypłaty wynagrodzenia stanowi podpis członka Komisji na liście obecności z posiedzenia komisji, kontroli lub oględzin.

4. Pracownicy Samorządowi, będący członkami GKRPA w przypadku gdy obradują w godzinach ich pracy, nie otrzymują wynagrodzenia.

5. Wydatki na wynagrodzenia członków Komisji realizowane są ze środków budżetu Gminy przeznaczonych na realizację zadań własnych wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, określonych w niniejszym Programie.

Przewodniczący Rady Gminy

Janusz Wiśniewski